

Huvudman: Stockholms kommun
e-post: registrator.utbildning@edu.stockholm.se

2023-04-03

Dnr 2022:581

Beslut

efter kvalitetsgranskning av Rektorns arbete för
rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasie-
skolan vid Norra Reals gymnasieskola i Stock-
holms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Norra Reals gymnasieskola avseende verksamhetens kvalitet inom Rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i rektorns styrning och ledning för att skapa långsiktiga förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning i ämnen med och utan nationella prov.

Granskningen avgränsas till rektorns arbete för en rättvisande och likvärdig betygssättning i relation till bland annat lärares arbete inom den aktuella gymnasieskolan. I denna granskning ingår inte att bedöma lärarnas arbete med att planera och genomföra undervisningen samt kontinuerligt bedöma elevers prestationer, så att de vid tidpunkten för betygssättningen har underlag för en allsidig bedömning och rättvisande betygssättning. Granskningen inriktas mot högskoleförberedande program med anledning av att betyg som urvalsinstrument för vidare utbildning står i fokus.

Granskningen omfattar 30 skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala skolor. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med skolenhetens rektor samt lärare. Intervjuerna genomfördes den 16 och 17 november 2022 av utredarna Maria Lundström och Hilda Sjöberg. Intervjuerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudmannen. Protokollet, tillsammans med inkommen dokumentation, ligger till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolenheter som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2023.

Fakta om verksamheten:

Norra Reals gymnasieskola är en skolenhet belägen i Stockholm. Huvudman är Stockholms kommun. Skolan har cirka 1000 elever. Denna granskning omfattar det humanistiska, det samhällsvetenskapliga och det naturvetenskapliga programmen. Skolan har valts ut utifrån att den statistiskt visat ihållande avvikelser i betygssättning i förhållande till resultaten på de nationella proven mellan läsåren 2014/15 och 2018/19.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. På varje område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar

anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Norra Reals gymnasieskola i följande utsträckning:

Rektorns förklaringar om vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* kan förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen men att utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsområde behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver utveckla och fördjupa problematiseringen av de avvikelser som identifieras i betygssättningen.

Rektorns arbete med att se till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i låg utsträckning* ser till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen.

Ett utvecklingsområde behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver se till att genomföra kort- och långsiktiga insatser med tydlig koppling till en fördjupad analys av avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2023-10-02** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 2) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:581) i
de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Rektorns förklaringar om vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen

I detta område granskas rektorns inblick i användningen av nationella prov och bedömningsstöd samt rektorns analys samt problematisering av betygsavvikelser.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn kan *i flera delar* förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: granskningen visar att rektorn har organiserat för ett arbete med likvärdighetsdiskussioner inom skolan och i någon mån med externa kontakter. Granskningen visar också att rektorn har en viss inblick i hur de olika ämneslagen använder sig av och särskilt beaktar nationella prov, samt hur lärarna använder sig av bedömningsstöd. Granskningen visar vidare att rektorn delegerat det huvudsakliga analysarbetet till sina karriärlärare, vilka genomför en analys av skolans resultat och avvikelser ur flera olika perspektiv. Vidare visar granskningen att rektorn delvis problematiserar betygsavvikelser.

Rektors organisation för möjliggörande av likvärdighetsdiskussioner

Granskningen visar att rektorn har organiserat för ett arbete med likvärdighetsdiskussioner inom skolan och i någon mån med externa kontakter. I intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan är organiserad i ämneslag, karriärlärargrupp (förstelärare och lektorer) och skolledning, tre nivåer som samverkar i arbetet med likvärdighet kring både undervisning, bedömning och betygssättning. Rektorn berättar att ämneslagen, under ledning av en ämnesansvarig kollega, sedan länge jobbar med att samplanera sin undervisning: vad som ska tas upp är de överens om i ämnesgruppen, men hur är upp till den enskilda lärarens professionella överväganden. Alla ämnen har också gemensamma provuppgifter eller examinationer samt gemensam rättning av dessa under pågående läsår, berättar rektorn. Lärare säger

att gemensamma examinationer är en förutsättning för att de ska kunna arbeta med likvärdighet i bedömning och betygssättning, vilket är ett självklart arbetssätt för kollegiet. Rektorn skriver i sin tertiärrapport att det råder stor enighet i kollegiet om vikten av gemensam planering och sambedömning av uppgifter för att säkerställa en rättvisande och likvärdig betygssättning, något som bekräftas av lärarna som säger att ämneslagen har ansvar för att detta arbete också genomförs enligt överenskommelse. Rektorn följer upp hur arbetet faller ut vid läsårets slut, då lärarna måste motivera sin betygssättning för rektorn.

Varje vecka har lärarna ämneslagsmöten och enligt ett rullande schema innebär det att lärarna för de olika ämnena träffas var tredje till var fjärde vecka. Efter hand som organisationen har konsoliderats, har arbetet med likvärdiga betyg alltmer delegerats till ämneslagen under ledning av en ämnesansvarig kollega, som tillsammans med karriärlärare numera ansvarar för att arbetet fortlöper. Rektorn träffar ämnesansvariga lärare tre gånger per läsår och vid dessa träffar är bedömning och betygssättning en del som diskuteras.

Rektorn berättar att det sedan tidigare, på initiativ av rektorer i kommunen, finns ett samarbete för likvärdighet tillsammans med andra likartade skolor i Stockholm. Detta samarbete sker numera glesare och främst på studiedagar som även innehåller andra delar. Lärarna säger dock att de ibland träffar sina ämneskollegor på eget initiativ då de upplever att det är ett meningsfullt samarbete.

Rektorns inblick i användningen av nationella prov och bedömningsstöd

Granskningen visar att rektorn har en viss inblick i hur de olika ämneslagen använder sig av och särskilt beaktar nationella prov, samt hur lärarna använder sig av bedömningsstöd. Av rektorsintervjun framgår att skolan använder i stort sett samtliga nationella prov för att på så sätt kalibrera sina betyg gentemot såväl jämförbara skolor i Stockholms innerstad som med riket. I något fall har rektorn låtit lärarlaget, efter utvärdering om provens upplägg, själva påverka vilka prov de vill genomföra, vilket resulterat i att lärarna valt bort provet i svenska 1, då de tyckte att det matchar för liten del av kursens innehåll. För ämnen som har nationella prov har lärarna fått avsatt tid, bland annat schemafria dagar, för att kunna samrätta och sambedöma proven. Rektorn och lärarna berättar att de i matematik skikträttar proven, vilket innebär att en lärare rättar samtliga elevgruppers svar på några frågor, medan kollegorna rättar andra frågor. I svenska och engelska fokuseras samrättandet på de uppgifter som innebär en individuell bedömning (skriva och tala), medan områden där svaren är mer av rätt-eller-fel-karaktär (läsa och lyssna) rättas av den undervisande läraren. I de fall lärarna inte gör samma bedömning, diskuterar de sig fram till någon form av konsensus inom ämnesgruppen.

Rektorn berättar att det är de biträdande rektorerna som huvudsakligen för en dialog med lärarna om det dagliga operativa arbetet och säger att de för närvarande har ett pågående arbete kring att de nationella proven "särskilt ska beaktas" vid betygssättningen. Rektorn säger att lärarna inbegriper detta förhållningssätt när de diskuterar eventuella avvikelser i betygssättningen. Även lärarna berättar i intervjun att de vid flera tillfällen har diskuterat vad det innebär att "särskilt beakta" resultaten på de nationella proven och att det är en fråga som skolläningen både tar på stort allvar och har givit dem tid och möjlighet att reflektera kring. De berättar att de har diskuterat frågan inom lärarkollektivet och några lärare upplever att de som kollegor är likvärdiga i sin bedömning medan någon lärare säger att det kan finnas vissa kollegor som fortfarande betraktar de nationella proven som ett prov bland andra.

I ämnen som har bedömningsstöd från Skolverket använder sig lärarna, enligt rektorn, av dessa även om det händer att de av olika undervisningstekniska skäl inte genomför hela bedömningsstödens provuppgifter. Några av bedömningsstöden har ämneslag också ersatt med egengjorda kursprov, vilka dock är baserade på och inspirerade av frågeställningar i bedömningsstöden, berättar lärarna.

Rektorn säger också att lärarna ibland, för att identifiera avvikelser i betygssättningen, använder de nationella proven på ett utvidgat sätt genom att använda dem som referenspunkt i sin bedömning eller genom att göra korrelationsanalyser även med andra ämnen. Rektorn berättar att de därigenom vill att de nationella proven ska kunna ha en spridningseffekt genom att vara någon form av riktmärke även för lärare i andra ämnen. Rektorn ger som exempel att om en grupp elever är väldigt duktiga i svenska och engelska, då är de möjligen bra även i de moderna språken.

Rektorns analys av betygsavvikelser över tid

Granskningen visar att rektorn har delegerat det huvudsakliga analysarbetet till sina karriärlärare, vilka genomför en analys av skolans resultat och avvikelser ur flera olika perspektiv. Lärarna rapporterar in sina betyg och resultat på de nationella proven till karriärlärargruppen som sedan sammanställer materialet. Karriärlärarna ansvarar sedan för att en analys görs och denna rapporteras till den operativa ledningsgruppen, OLG, där rektorn, de biträdande rektorerna och en lärare från varje programinriktning sitter med. Rektorn själv analyserar de diagram som är resultatet av statistiken och tittar då på genomsnittlig betygspoäng fördelat på program, inriktningar, kön, ämnen, resultaten på de nationella proven samt andel betyg A-F per program och inriktning liksom fördelning över kurserna samt antal F-betyg totalt. Om betygsavvikelser uppmärksammas i någon kurs, i något ämne eller för en lärare, återkopplar rektorn till ämnesgruppen och lärarna får i uppdrag att analysera varför det ser ut som det gör och sedan återkomma till rektorn med en förklaring. Dock, säger rektorn, fungerar det pågående samplanerandet och sambedömmandet bra nu, vilket gör att sådana avvikelser i stort sett inte finns och därför

inte heller har identifierats av rektorn. Utöver den sammanställning som rektorn lämnar till huvudmannen, baserad på de resultat och analyser som lärarna redovisar, är det de biträdande rektorerna som jobbar mest med dessa frågor tillsammans med karriärlärarna, säger rektorn.

Av nationell statistik framgår att lärarna för vårterminen 2015 respektive 2017 satte 96 procent respektive 64 procent högre kursbetyg i svenska 3 än vad betyget på nationella provet visade. Detta är avvikelser skolan identifierade vid tidpunkten och som lärarna har motiverat, berättar rektorn. För de nationella proven från vårterminen 2022 visar nationell statistik att kvinnorna på det kvinnodominerade humanistiska programmet (24 kvinnor och 4 män) har 21 procent högre betyg i matematik 1B, medan 43 procent av männen får ett högre kursbetyg än provresultatet visar i kursen svenska 3. Dessa könsbetingade avvikelser är inte kända för rektorn, som därmed inte heller har någon förklaring till avvikelserna.

Rektorns problematisering av ihållande avvikelser

Granskningen visar att rektorn delvis problematiserar betygsavvikelser. Årligen gör lärarna en analys av sina betygsresultat för att identifiera eventuella avvikelser och därefter gör karriärlärarna, på delegation från rektorn, en övergripande analys av statistiken över tid. Denna redovisas sedan till rektorn som följer upp lärarnas förklaringar till avvikelser. Rektorn berättar att hen problematiserar avvikelserna och frågar sig om de har en förklaring som lärare enkelt kan motivera eller om det finns en historik eller en systematik i avvikelsemönstret. Rektorn letar efter mönster och kan exempelvis söka förklaringar inom programmet eller se huruvida det är en och samma kurs som har avvikelser år från år. Därefter enas lärarna och skolledarna gemensamt om hur avvikelserna kan åtgärdas. Här kan initiativen till insats komma både från lärare, karriärlärare eller rektorerna, säger lärare.

Vad gäller de identifierade avvikelserna i svenska 3 vilka förekommit vid två specifika tillfällen (vårterminerna 2015 och 2017) har rektorn bollat tillbaka frågan till lärarna som har fått förklara vad avvikelserna beror på. Enligt lärarna beror dessa delvis på att kursprovet i svenska 3 inte täcker alla delarna av kursens innehåll och de menar därför att deras avvikelser i betygssättningen i kursen svenska 3 är väl-motiverade. Därutöver förklarar lärarna att skillnaderna mellan nationella provresultat och kursbetyg för det ena aktuella året berodde på att lärarna inte jobbat tillräckligt med referatteknik det året, så eleverna missade detta på det nationella provet i svenska 3. Lärarna ville inte att elevernas betyg skulle påverkas för mycket av en brist i lärarnas undervisning, varför de lät resultaten under hela året få styra betygssättningen det året, vilket ledde till stor diskrepans mellan provresultat och kursbetyg. Därefter justerade lärarna sin undervisning om referatteknik, vilket också visade sig i det påföljande årets provresultat. Rektorn har inga andra förklaringar till dessa avvikelser än de som de som lärarna anger och säger att hen följde

upp utfallet nästkommande år och kunde konstatera att diskrepansen mellan provresultat och kursbetyg då var markant lägre. Rektorn uppfattar därmed att avvikelserna var motiverade. Det andra året då skolan också uppvisade stor avvikelse, berodde enligt lärarna på att provet det året var ovanligt svårt. Enligt rektorn har det också hänt att någon individuell lärare har haft markanta avvikelser i sin betygssättning och då har den biträdande rektorn fått i uppdrag att återkoppla direkt till den aktuella läraren och diskutera hur dessa avvikelser kan åtgärdas, eftersom det kan vara känsligt att diskutera denna typ av individuella avvikelser öppet i kollegiet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla och fördjupa problematiseringen av de avvikelser som identifieras i betygssättningen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har viss inblick i hur lärarna använder de nationella proven och bedömningsstöden. Rektorn har delegerat mycket av bedömningsarbetet till de biträdande rektorerna och det är också de som har en dialog med lärarna kring att de nationella proven "särskilt ska beaktas" vid betygssättning. Rektorn analyserar skolans resultat och avvikelser men rektorns problematisering av betygsavvikelserna är begränsad. De förklaringar som framkommer och som lärarna ger, kan problematiseras ytterligare och i högre grad kopplas ihop med exempelvis lärarnas kompetens eller skolans organisation. Det medför att rektorn inte fullt ut tar reda på om avvikelserna är motiverade eller inte. För att rektorn ska kunna sätta in relevanta insatser utifrån betygsavvikelserna behöver rektorn i sin analys kritiskt granska förklaringarna och sätta dess i relation till de förutsättningar som ges.

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Enligt 15 kap. 25 a § skollagen ska, vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov, elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultatet på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen genomföras på skolenhetsnivå under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Av läroplanen framgår vidare att det är rektorn som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.¹

¹ LFS 2011:144) om läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11), 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

Enligt Skolverkets allmänna råd betyg och provning behöver rektorn kunna analysera om det finns avvikelser mellan exempelvis betyg och nationella provbetyg i olika undervisningsgrupper. Det kan även handla om att undersöka skillnader till exempel utifrån kön eller socioekonomiska faktorer. Rektorn kan också analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper i ämnen där det inte finns nationella prov. Om avvikelser eller skillnader förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster.²

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar och fördjupar arbetet med att problematisera betygsavvikelser. Det är viktigt att rektorn problematiserar både resultaten och lärarnas förklaringar till dessa, samt att rektorn skapar sig en egen bild av varför skolan uppvisar avvikelser, exempelvis inom kursen svenska 3, och inte nöjer sig med lärarnas motiveringar. Förklaringarna behöver kopplas ihop med lärarnas kompetens, lärarnas förutsättningar eller kopplas till andra delar av skolans organisation och utmaningar.

Rektorns arbete med att se till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen

I detta område granskas rektorns arbete med att initiera relevanta och långsiktiga insatser samt rektorns ansvar för att insatserna är väl förankrade i organisationen.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn ser *i låg utsträckning* till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: granskningen visar att rektorn har initierat insatser inom området betyg och bedömning som är generella och endast i några delar kopplade till de avvikelser som framgått eller de behov som har identifierats. Därmed har det inom ramen för denna granskning inte varit möjligt att bedöma med vilken kvalitet rektorn tar ansvar för att sådana insatser är väl förankrade i organisationen

2

Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2022:417) Betyg och provning, s. 48.

Initiera relevanta och långsiktiga åtgärder

Granskningen visar att rektorn har initierat insatser inom området betyg och bedömning som är generella och endast i några delar kopplade till de avvikelser som framgått eller de behov som har identifierats. Rektor och lärare berättar i intervjuerna att de under lång tid haft likvärdig betygssättning i fokus och att arbetet fortsätter med insatser på flera olika nivåer i verksamheten. När den nuvarande läroplanen implementerades år 2011 vidtog rektorn ett antal förebyggande åtgärder för att främja ett arbete mot likvärdig betygssättning. En sådan åtgärd var att organisera skolans personal i ämneslag vars uppgift det var att gemensamt skapa en samsyn både kring undervisningsplanering och kring hur de examinerar och bedömer sina elever. En annan åtgärd var att möjliggöra för sambedömningstillfällen, både för nationella prov men också för andra gemensamma examinationsuppgifter under läsåret. Efter hand som rektorn funnit att dessa åtgärder har blivit alltmer internaliserade i kollegiet, har rektorn delegerat ansvaret för deras vidmakthållande till ämnesansvariga lärare samt till karriärlärarna. Rektor har också organiserat för att karriärlärargruppen ska ha ett speciellt ansvar för resultatuppföljning och djupanalys av resultaten, vars syfte är att identifiera avvikelser för att kunna sätta in relevanta åtgärder. För de avvikelser som funnits över tid, exempelvis i kursen Svenska 3, har rektorn inte vidtagit några specifika åtgärder för att komma till rätta med avvikelserna.

Sammantaget är dock dessa insatser framförallt generella inom området bedömning och betygssättning och bygger inte på en fördjupad analys av identifierade betygsavvikelser och de behov som framkommit utifrån en sådan analys. Det har därför inom ramen för denna granskning inte varit möjligt att bedöma med vilken kvalitet rektorn tar ansvar för att sådana insatser är väl förankrade i organisationen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektor behöver se till att genomföra kort- och långsiktiga insatser med tydlig koppling till en fördjupad analys av avvikelser.

Skolinspektionens granskning visar att generella insatser gjorts på skolan för att förebygga ojämlik bedömning och betygssättning. Däremot har rektorn inte vidtagit några specifika insatser för att utjämna de resultatavvikelser som funnits över tid, exempelvis inom kursen Svenska 3. Rektorns problematisering av förklaringarna till betygsavvikelser kan utvecklas ytterligare för att rektorn ska kunna göra en relevant bedömning av om avvikelserna på gruppnivå är motiverade eller inte. För att främja rättvisande och likvärdiga betyg behöver rektorn sedan se till att insatser genomförs utifrån den fördjupade analysen.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Enligt 4 kap. 5 § skollagen ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av läroplanen framgår vidare att det är rektorn som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.³

Enligt Skolverkets allmänna råd betyg och prövning kan rektorn utifrån vad uppföljningen av betygen och betygssättningen visar behöva sätta in olika insatser. Det kan handla om att se över hur arbetet med betygssättning är organiserat eller att vid behov säkerställa att lärare får kompetensutveckling så att betygen sätts i enlighet med författningarna. Det kan även handla om att säkerställa att lärare har fått möjligheter att samråda med andra lärare vid tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt har beaktats vid betygssättningen.⁴

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utifrån en mer fördjupad, och från lärarna oavhängig, analys ser till att relevanta insatser genomförs i syfte att minska konstaterade betygsavvikelser. Insatserna behöver koordineras med huvudmannens eventuella insatser. Rektorn behöver också formulera tydliga mål och förväntade effekter för de insatser som beslutats och sedan kontinuerligt följa upp att insatserna fått avsedd effekt, det vill säga att de får ett reellt genomslag i lärarnas arbete.

³ Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

⁴ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417) om betyg och prövning, sid 48.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Maria Lundström

Maria Lundström

Föredragande

Signerat av: Maria Lundström

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredarna Hilda Sjöberg och Ingrid Jacobsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
[Rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utredningarna/om-utredningarna-i-gymnasieskolan)

Bilaga 1: Författningsstöd

Enligt skollagen **3 kap. 14 § skollagen** ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt förarbetena till skollagen (**prop. 2009/10:165 s 229**) innebär detta ansvar att se till att skolans eller verksamhetens lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Enligt **4 kap. 3 § skollagen** ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av **4 kap. 4 § skollagen** framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt **4 kap. 5 § skollagen** ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av **15 kap. 25 a § skollagen** framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Lärare ska enligt gymnasieskolans läroplan (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper**) samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rektorn ansvarar enligt läroplanen (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar**) för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolverkets Allmänna råd betyg och prövning (**SKOLFS 2022:417**) (obs ny, gäller från 1/7 2022 och ersätter det allmänna rådet om betyg och betygssättning)

Skolverkets Allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (**SKOLFS 2012:98**)